BELÜGYMINISZTÉRIUM

DR. KÓSA ÁDÁM
FOGYATÉKOSSÁGÜGYI ÁLLAMTITKÁR

Tárgy: gyermekek otthongondozási díja tárgyában érkezett megkereséssel kapcsolatos tájékoztatás
Iktatószám: BM/9117-1/2026.
Ügyintéző: dr. Szalay Éva
Telefon: 1/795 5303
E-mail: eva.szalay@bm.gov.hu

Pusztaföldi Judit elnök asszony részére

Halmozottan Sérültek Országos Érdekvédelmi Szövetsége

elektronikus úton
hsoesz@gmail.com

Tisztelt Elnök Asszony!

A súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermeküket otthon ápoló nyugdíjas szülők helyzetével kapcsolatban írt megkeresését köszönettel megkaptam.

A gyermekeiket ápoló szülők megbecsülése fontos a Kormánynak, ezért az ápolást végzők támogatása, családjaik szociális biztonságának erősítése érdekében az elmúlt évek során több pozitív intézkedést hozott.

A 2017-ben bevezetett tartós ápolást végzők időskori támogatására (TÁVIT) az a szülő jogosult, aki az öregségi nyugdíj megállapítását megelőzően legalább 20 éven át saját háztartásában ápolta súlyosan fogyatékos, illetve tartósan beteg gyermekét és ezalatt az időszak alatt legfeljebb napi 4 órában végzett otthonán kívül keresőtevékenységet, vagy a keresőtevékenységet az otthonában végezte. A TÁVIT megállapításának nem feltétele a nyugdíjba vonulást megelőző legalább 20 évig kapott ápolási díj vagy GYOD. A jogosultságot megállapító hatóság az ápolt gyermek egészségi állapotát és a szülő keresőtevékenységét vizsgálja. **A TÁVIT célja, hogy kiegészítse azoknak a szülőknek a nyugdíját, akiknek nyugellátása a keresőtevékenység korlátozottsága miatt vélhetően alacsonyabb összegű.** A TÁVIT ugyanakkor nem minősül nyugellátásnak.

Az ápolási célú ellátások, mint az ápolási díj és a 2019. januárjától bevezetett gyermekek otthongondozási díja (GYOD), **célja elsődlegesen a kieső kereset pótlása, kompenzálása, így az ellátások biztosítása főszabály szerint az aktív életszakasz során indokolt**, azok számára, akik egyéb jövedelempótló ellátásban nem részesülnek. Erre tekintettel az ellátások **saját jogú nyugdíj mellett — főszabály szerint — csak akkor állapíthatók meg, ha a nyugellátás összege a szociális ellátás összegénél alacsonyabb.**

Ekkor szociális ellátásként a két ellátás bruttó összege közti különbözeti összeg folyósítható. **Teljes összegben a szociális ellátás a nyugellátás mellett csak kivételesen folyósítható.**

Erre akkor van lehetőség, ha saját jogú nyugdíj megállapításakor a jogosult ápolási díjban vagy GYOD-ban részesül és a nyugellátásra való jogosultságának kezdő napját megelőző húsz éven belül legalább tíz évig részesült ápolási díjban vagy GYOD-ban súlyosan fogyatékos hozzátartozójára tekintettel. **A kivételszabály elismeri a hosszú távú otthoni ápolást és támogatja azt a kört, akiknek nyugellátása a keresőtevékenység huzamos idejű korlátozottsága miatt vélhetően alacsonyabb összegű.** A saját jogú nyugellátáson kívüli egyéb rendszeres pénzellátásokat viszont ezen esetekben is figyelembe kell venni a szociális ellátás összegének meghatározása során.

A fogyatékossággal élő személyek önálló életvitelének fenntartását hazánkban a központilag biztosított pénzbeli ellátások mellett a szociális szolgáltatások segítik, lehetőség szerint így komplex támogatást biztosítva a rászoruló személy és családja részére.

A szociális szolgáltatások körébe tartozó *támogató szolgáltatás* célja a fogyatékossággal élő emberek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás. A szolgáltatás a fogyatékossággal élő személy szükségleteinek speciális kielégítését végzi, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével. A támogató szolgáltatás szakmai feladata az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel támogatása a saját lakókörnyezeten belül és kívül nyújtott tevékenységekkel és a lakókörnyezeten kívüli szolgáltatásokkal való kapcsolat megteremtése által.

A szociális alapszolgáltatások közül a *házi segítségnyújtás* szolgáltatási elemei közé tartozik a személyi gondozás. A házi segítségnyújtás minden településen kötelezően megszervezett feladat, amely az igénylő otthonában, a lakókörnyezetében nyújt szociális segítést és személyi gondozást. Ezen szolgáltatás a települési önkormányzat szociális szolgáltatások biztosítására létrehozott intézményében igényelhető. A szociális alapszolgáltatások keretében biztosított házi segítségnyújtás a szolgáltatást igénybe vevő személynek saját lakókörnyezetében biztosítja az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás keretében szociális segítést vagy személyi gondozást lehet igénybe venni. Házi segítségnyújtás gondozási szükséglet vizsgálatot követően vehető igénybe. A gondozási szükséglet vizsgálat keretében határozható meg, hogy mennyi időtartamú szolgáltatásra van szüksége az igénylőnek.

A fogyatékossággal élő személyek és családtagjaik segítséget kérhetnek a kijelölt család- és gyermekjóléti központokban elérhető *fogyatékosságügyi tanácsadótól*. A speciális ismeretekkel rendelkező fogyatékosságügyi tanácsadó a fogyatékossághoz kapcsolódó különböző ágazatokhoz tartozó (szociális, egészségügy, köznevelés, munkaerőpiaci, stb.) információkat, ismereteket és tudást egy helyen teszi hozzáférhetővé; tevékenysége keretében a fogyatékossággal élő személy és családtagjai, valamint a velük kapcsolatba kerülő szakemberek számára tanácsadást biztosít; az ügyfél közszolgáltatásokhoz való hozzáférésének biztosítása érdekében kapcsolatot tart és közvetlenül együttműködik a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal, intézményekkel, egészségügyi alap- és szakellátásokat nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal, oktatási, képzési szolgáltatásokat nyújtókkal, foglalkoztatási szolgáltatásokat nyújtókkal, közlekedési, sport, kulturális és egyéb szabadidős tevékenységet nyújtó szervezetekkel, egyéb társadalmi szervezetekkel, érdekvédelmi csoportokkal, valamint egyházi intézményekkel, közösségekkel; közreműködik egyes életvitelt támogató eszközök kölcsönzésében és speciális szolgáltatások közvetítésében. A tanácsadók segítséget tudnak nyújtani a fogyatékosságból adódó kérdések, problémák megoldásában, közszolgáltatások elérésében. A fogyatékosságügyi tanácsadói tevékenységet ellátó család- és gyermekjóléti

központok listája a következő linken elérhető: https://szocialisportal.hu/wp-content/uploads/2021/10/Kozlemeny-a-csalad-es-gyermekjoleti-kozpontok-fogyatekossagugyi-tanacsadoi-tevekenysegre-torteno-

Rendkívül fontosak számunkra az ellátásokkal kapcsolatos jelzések, ezért köszönöm a megkeresésében foglalt észrevételeket és a megfogalmazott javaslatot. A Kormány folyamatosan vizsgálja annak szabályozási és pénzügyi lehetőségét, hogy az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe került családok terhei miként csökkenthetőek.

Elnök Asszony megkeresésében foglalt javaslatot, megvizsgáljuk, rendszerbe illeszthetőségét áttekintjük. Kérem Elnök Asszonyt, a megkeresésében foglaltakhoz illeszkedő konkrét jogszabály módosítási javaslatát szíveskedjen megküldeni részemre.

Bízva a további hatékony együttműködésben.

Budapest, 2026. március „19"

Tisztelettel:

dr. Kósa Ádám
államtitkár